

Lander avtale om «utslippsfri» gjødsel

2024-07-18

Optional[© Nationen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

6 NYHETER

Torsdag 18. juli 2024

NATIONEN

Yara med gjennombrudd:

Lander avtale om «utslippsfri» gjødsel

– Et viktig gjennombrudd, sier Christian Anton Smedshaug i Agri Analyse.

Carl Anders Sorheim
carl.anders.sorheim@amedia.no

GJØDSEL

– Dette viser at Yara har konkurransekraft, og at den grønne omstillingen som de har kommet langt med blir verdensatt, det er akkurat den utviklingen man ønsker seg for å avkarbonisere landbruksverdiskjede så langt som mulig.

Det sier økonom og leder for analysebyrået Agrianalyse, Christian Anton Smedshaug.

Den norske gjødselgiganten Yara skal nemlig levere kunstgjødsel produsert med ny teknologi. Dette skal gi drastiske utslippskutt frem mot 2030, lover selskapet i en pressemelding.

Gjødslet skal gå til næringsmiddelgiganten PepsiCo, som er en av verdens største produsenter av snacks og sukkerholdige drikker.

Det såkalte «Climate Choice»-gjødslet til Yara det er snakk om. Det skal produseres med ammoniakk på fabrikker i Nederland og på Herøya i Norge.

CO₂-gassen fra produksjonen skal deretter sendes ut på norsk sokkel til karbonlagring.

Store utslipp i dag

Produksjonen av kunstgjødsel er et betydelig bidrag til utslippet av klimagasser, og Yara har de siste årene markedsført seg stort på at de tar jobben med å redusere utslippene sine på alvor.

Yara kan være på ferten av noe stort, tror Christian Anton Smedshaug.

FOTO: LENA-KRISTIN KALLE (NETTAVISEN)

– Det er ganske store punktutslipp fra disse bedriftene, sier Smedshaug.

Bare i den nederlandske bedriften som Yara har planer om å avkarbonisere, regner man at man vil ta ned klimagassutslippet med 800.000 tonn. Det tilsvarer en halv prosent av utslippene i Nederland alene, forklarer han.

I samarbeidet med PepsiCo skal gjødslet brukes i kombinasjon med presisjonslandbruk,

noe som skal gi lavest mulig utslipp fra hele verdikjeden for landbruket.

– Dette blir en industriell overgang til det grønne skiftet, og det viser hvordan CO₂-avtrykket kan tas ned gjennom grønn omstilling, sier Smedshaug.

En dråpe i havet

Yara skal levere opptil 165 000 tonn gjødsel per år til PepsiCo, som dekker rundt 25 prosent av

PepsiCos behov for plantegjødsel i Europa. Dette skal leveres innen 2030, ifølge en pressemelding.

Dette er likevel bare en dråpe i havet, i forhold til det totale forbruket av kunstgjødsel i EU.

– Det er mer et industriell gjennombrudd og et gjennombrudd for en verdikjede grønn mer enn det er en voldsom endring i forhold til totalforbruket i Europa, som ligger på rundt 10 millioner tonn.

Den miljøvennlige kunstgjødselen vil dermed ligge på bare opp mot halvannen prosent av det totale forbruket i Europa.

– **Tror du dette er fremtiden for gjødselproduksjon i Norge og internasjonalt?**

– Jeg tror det er et viktig gjennombrudd for å teste ut en ny type verdikjede og lagringsmuligheter. Så sånn sett representerer det fremtiden, men hvor fort det vil gå er vanskelig å si.

Lego-arving kjøper eiendommer til over 60 mill.

Sofie Kirk Kristiansen har kjøpt landbrukseieendommer med 1410 dekar til Klelund Dyrehave.

Jon-Fredrik Bækgaard Klausen
jon-fredrik.klausen@nationen.no

Klelund Dyrehave ble i 2005 første biodiversitetsdyrehave

i Danmark. Dyrehagen består av 14.150 dekar, og nå kan de pluss på 1410 dekar kjøpt av lokale bønder, skriver Landbrugsavisen.

Klelund Dyrehave drives av Sofie Kirk Kristiansen, som er en av arvingene til Lego-imperiet. Totalt bruker hun nå 40 millioner danske kroner, omtrent 63 millioner norske kroner, til å utbydde dyrehagen.

Dyrehagen, som er den største i Danmark, arbeider med å ta vare på lokale dyr, samt at det er innført villsvin i området.

Parken har også ulver, som naturlig kan oppholde seg både i og utenfor parken. Parken er åpne for publikum.

«I Klelund Dyrepark jobber vi for at naturen her kan komme tilbake til en tilstand av et mer naturlig, balansert og originalt økosystem med et rikt dyre- og planteliv, hvor et minimum av skjøtselstiltak er nødvendig på sikts, står det på parkens nettsider.

Dette er ikke første gang Lego-familien kjøper opp eiendommer. Tidligere skrev Nationen

om Lego-familiens Project Evergreen, et prosjekt for å plante mer skog. Tidligere har Lego-familiens Kirkbi kjøpt 12.000 dekar i blant annet Billund, Brande og Vonge i Danmark. I januar ble det kjent at de kjøpte 4600 dekar fra fire bønder.

Den danske leketøyskjeden har tidligere forsøkt å også gjøre klossene sine litt grønnere. Men i september i fjor måtte klossmakerne gi opp forsøket på å skape en mer miljøvennlig kloss uten olje.

Dansk landbruksjord blir nå til dyrehage. Bildet er fra Danmark, men ikke fra samme område som Klelund Dyrehave ligger i.